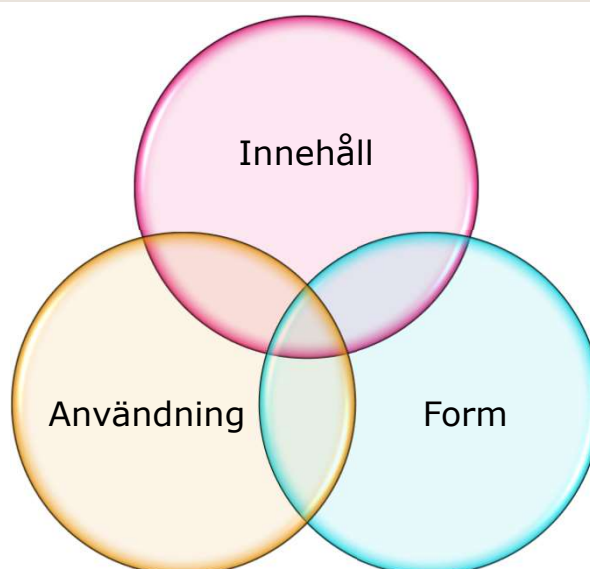

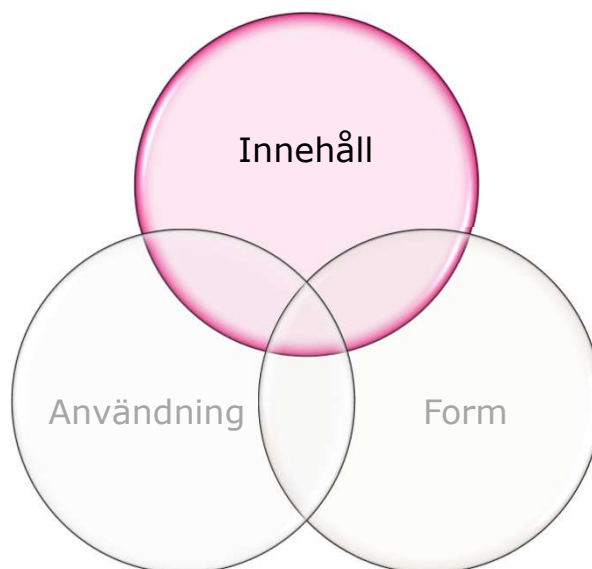
Språk och kommunikation

Johanna Lindström
Habiliteringens resurscenter

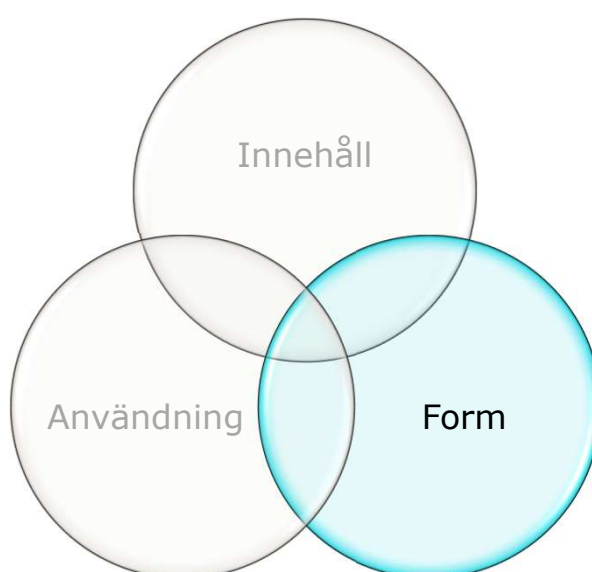
1

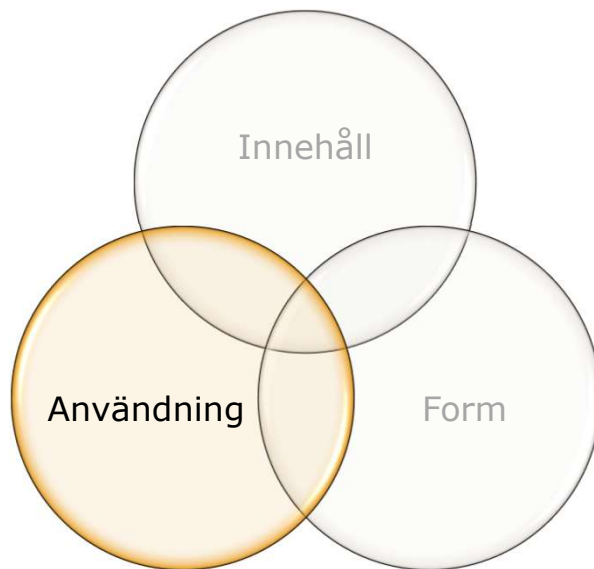
2

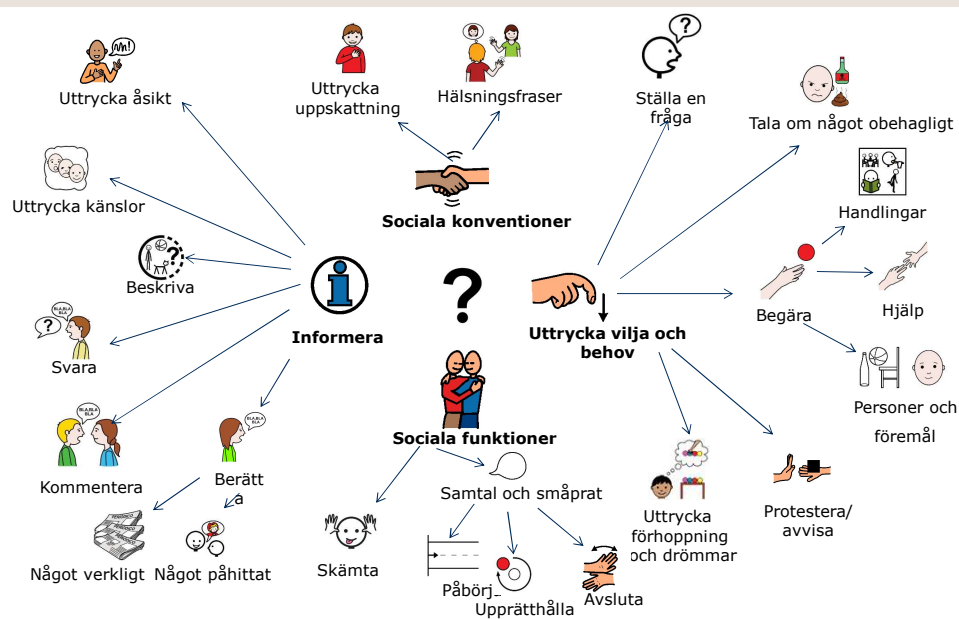
3

4

5

6

7

Exekutiva funktioner

Kontrollerar och samordnar till exempel uppmärksamhet, tankar och handlingar.

8

Språkutveckling

Tidig: Implicit inlärning

- Omedveten
- Identifiera regelbundenheter
- Kategorisering

Drivs av samspel och interaktion

Senare: Explicit språkinlärning

Tidigt: peka för att få benämnt

Reflektion över språk som system= språklig medvetenhet

Första läs- och skrivinlärningen

9

Läsning och skrivning

- Driver språkutveckling framåt
- Mer ordvariation och komplext språk i böcker
- Utvecklar ordförråd
- Mer komplex grammatik

10

Vad vet vi om personer med Floating-Harbor?

- Avvikande språkutveckling, språkstörning
- Fåtal studier, enstaka individer beskrivna
- Flera/alla delar av språk och kommunikation påverkade

11

Språk och kommunikation vid FHS

Tal/artikulation

- sen taldebut
- förenklingar
- hypernasalitet

Röst

- högt läge
- hypernasalitet

Språk och grammatik

Språkförståelse nedsatt

12

Beskrivningar från studier

Pojke, Italien

Behandlingsstudie, 4-8 års ålder

Flicka, 12 år. USA 1998.

Pojke 14 år, Finland.

13

Kartläggning och behandling

Logopedutredning: diagnostisk utredning

- Intervjua barn och vårdnadshavare
- Samla information från t ex pedagoger
- Språkliga tester och uppgifter

14

Behandling för barn

Kombination av direkta och indirekta insatser

Indirekta: utbildning/handledning till föräldrar i kommunikation, responsiv kommunikationsstil och beteendemodifierande strategier

Direkta: i naturlig interaktion helst i vardagsmiljö, utgångspunkt barnets intresse och lek.

15

Strategier och förhållningssätt

Responsiv kommunikationsstil

- Vänta och lyssna – visa förväntan

- Tolka och bekräfta kommunikativa signaler

- Repetera och utvidga

Öka förståelighet i egna yttranden (korta, bilder, tecken osv)

Anpassad miljö

16

Alternativ och kompletterande kommunikation

Bildkommunikation
Situationskarta

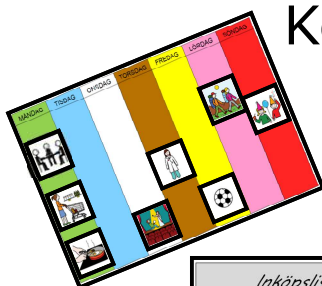
Tecken som AKK

Hjälpmiddel med tal
datorer och appar

17

Kognitivt stöd

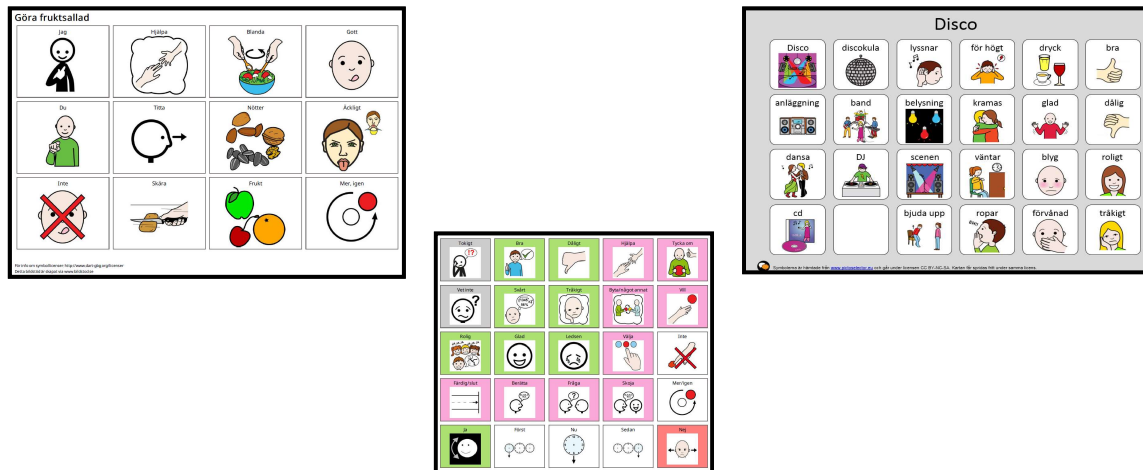
Inköpslista		
	LÖK	3
	POTATIS	7
	ÄPPLE	4
	MJÖLK	2
	SMÖR	1
	BRÖD	1
	MAKARONER	1

Vad vill du ha i din fruktsallad?			
			
			
			

18

Kommunikativt stöd

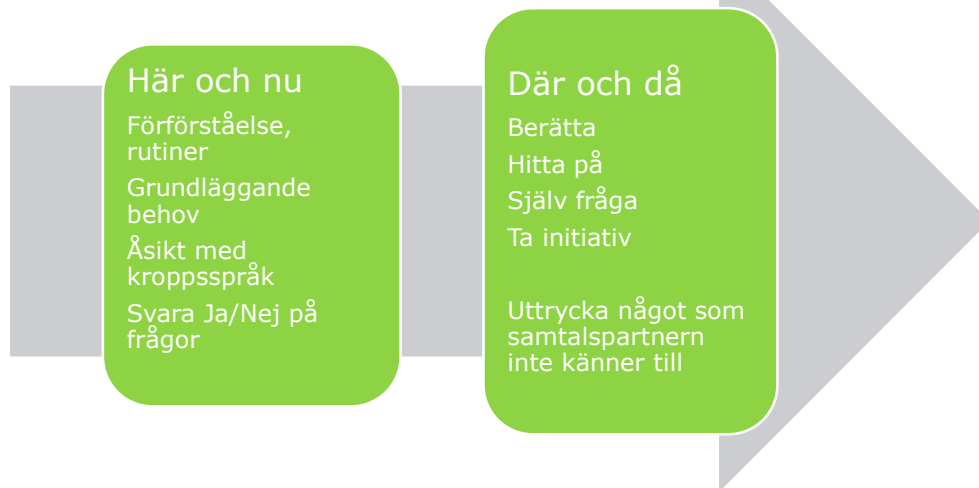
19

Tillgång till ordförråd

20

Vad ger användning av AKK?

21

Språkstörning i skolålder

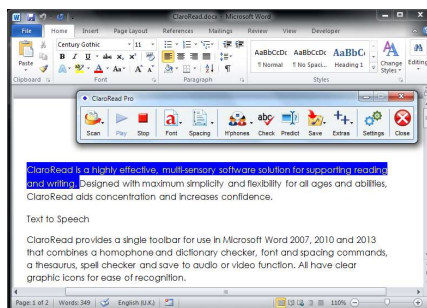
- Läs- och skrivutveckling kan vara påverkad
- Begränsning i bearbetningskapacitet
 - Utrymme, tid och energi

22

Skriftbaserad AKK, hjälpmedel läs- och skriv

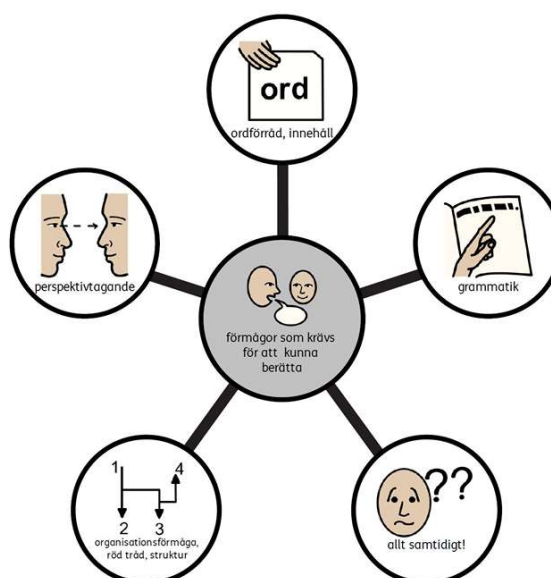

Uppläst text, ljudböcker
Ordprediktion
Rättstavningsprogram

23

Berättande

24

Berättandestruktur

 Berätta!
 NÄR var det?
 VEM/VILKA var med?
 VAR var ni någonstans?
 VAD gjorde ni för något?
 HUR kändes det?

25

Anpassningar i skolan

☐ Det är bra om mina föräldrar får veta läxor och annan information så att de kan påminna mig.	
☐ Jag vill ha ett eget schema med bildstöd för skoldagen eller skolveckan.	
☐ Jag tycker att det är bra att ha dagens schema med bildstöd på tavlan så att jag vet vad som ska hända.	
☐ Jag vill veta de olika stegen i en uppgift innan jag börjar med uppgiften.	
☐ Jag vill bli förberedd på det som ska hända under dagen eller längre fram.	
☐ Jag vill ha tillgång till material på dator.	
☐ Jag vill ha skolmaterial både hemma och på skolan.	2 x
☐ Jag behöver hjälp av en vuxen för att kunna planera mitt arbete.	
☐ Jag behöver hjälp att dela upp uppgifter i mindre delar och ta en sak i taget.	

www.symbolbruket.se

26

Frågor och tankar

27

Tack för att ni lyssnat!

johanna.lindstrom@regionstockholm.se

28